

بررسی تطبیقی کیفر سقط جنین در قوانین مجازات اسلامی

احد شریفی

کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم‌شناسی

چکیده

سقط جنین یکی از موضوعاتی بوده که جوامع مختلف به آن مبتلا بوده و کشور ما ایران نیز از آن مستثنی نیست و با نگاهی به قوانین مجازات اسلامی مصوب شده از ابتدا تاکنون مورد توجه قانونگذار بوده و جرم انگاری شده است و تنها تفاوت در نوع و میزان مجازات سقط جنین در این قوانین مصوب شده می باشد که در این پژوهش سعی بر آن شده که با آوردن متن قوانین و تطبیق آنها با هم، نوع و میزان مجازات این جرم را از ابتدا تاکنون دریابیم.

واژه‌های کلیدی: مجازات، جنین، ولوج روح، سقط جنین، سقط درمانی.

مقدمه

موضوع سقط جنین همواره نزد دانشمندان حقوق جزا در ایران به عنوان یکی از موضوع های اساسی حقوق مطرح بوده است. سقط جنین نیز مثل سایر جرایم دارای ارکان سه گانه قانونی، مادی و معنوی می باشد و این جرم می تواند به صورت های عمد، شبه عمد و خطای محض رخ بدهد که از دیرباز نیز مقررات خاصی برای جلوگیری از وقوع این پدیده و تعقیب و مجازات مرتکبان آن تدوین شده است به گونه ای که در قانون مجازات عمومی سال ۱۳۰۴ مجازات آن (حبس جنایی درجه یک و یا حبس جنحه ای) و در قانون مجازات اسلامی سال ۱۳۶۱، مجازات آن (دیه) و در قانون تعزیرات ۱۳۶۲، مجازات (حبس، دیه، قصاص) و قانون مجازات اسلامی ۱۳۷۰، مجازات (دیه) که در حال حاضر در قانون تعزیرات ۱۳۷۵ و قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ مجازات آن دیه و حبس تعیین گردیده که مقاله ارائه شده به تفصیل در مورد آن می پردازد.

مواد قانونی

ماده های مربوط به سقط جنین از ابتدا تاکنون در قانون مجازات اسلامی

قانون مجازات عمومی مصوب سال ۱۳۰۴

ماده ۱۸۰: هر کس بواسطه ضرب یا هر نوع اذیتی عمداً موجب سقط حمل زنی گردد به حبس با اعمال شاقه از سه تا ده سال محکوم می گردد.

ماده ۱۸۱: هر کس بواسطه دادن ادویه یا وسایل دیگری موجب سقط حمل زنی گردد جزای او از یک تا سه سال حبس تأدیبی است و اگر زن حامله را دلالت به استعمال وسایل مذکوره نماید جزای او از سه تا ۶ ماه حبس تأدیبی خواهد بود.

ماده ۱۸۲: زنی که عالماً بدون اجازه طبیب راضی به خوردن ادویه یا مأكولات و مشروبات یا استعمال آن وسایل کرده و به این واسطه حمل خود را ساقط کرده باشد مجازات او از یک تا سه سال حبس تأدیبی است و اگر این اقدام زن در نتیجه امر شوهر خود باشد زن از مجازات معاف و شوهر به مجازات مذکور محکوم خواهد شد.

ماده ۱۸۳: طبیب یا قابله یا جراح دارو فروش و اشخاصی که به عنوان طبابت یا قابلیت یا جراحی و یا دارو فروشی وسایل سقط حمل را فراهم آورند از سه تا ده سال محکوم خواهند شد مگر اینکه ثابت شود که این اقدام طبیب یا قابله یا جراح برای حفظ خیات مادر می باشد.

قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۶۱

ماده ۱۹۴:

۱- دیه نطفه که در رحم مستقر شده است بیست دینار

۲- دیه علقه که خون بسته است چهل دینار

۳- دیه مضغه که به صورت گوشت درآمده است شصت دینار

۴- دیه جنین در مرحله ای که به صورت استخوان درآمد و هنوز گوشت نروئیده است هشتاد دینار

۵- دیه جنین که گوشت و استخوان بندی آن تمام شده و هنوز روح در آن پیدا نشده یکصد دینار تبصره: در مراحل فوق هیچ فرقی بین پسر و دختر نمی باشد.

۶- دیه جنین که روح در آن پیدا شده است اگر پسر باشد دیه کامل و اگر دختر باشد نصف دیه کامل.

ماده ۱۹۵: هر گاه در اثر کشتن مادر، جنین سقط شود دیه جنین در هر مرحله ای که باشد بر دیه مادر افزوده می شود.

ماده ۱۹۶: هرگاه زنی جنین خود را سقط کند دیه آن را در هر مرحله ای که باشد باید بپردازد و خود سهمی از آن نمی برد.

ماده ۱۹۷: هر گاه چند جنین در یک رحم باشد به عدد هر یک از آنها دیه جداگانه خواهد بود.

ماده ۱۹۸: دیه اعضاء جنین و جراحات آن نسبت به دیه همان جنین است.

ماده ۱۹۹: دیه سقط جنین در موارد عمد و شبه عمد بر عهده جانی است و در موارد خطای محض بر عاقله اوست خواه، روح پیدا کرده باشد و خواه نکرده باشد.

ماده ۲۰۰: سقط جنین قبل از پیدایش روح کفار و کفار و هم چنین دیه کامل او بعد از احراز حیات او خواهد بود.

قانون تعزیرات سال ۱۳۶۲

ماده ۹۰: هر کس زن حامله را به استعمال ادویه و یا وسایل دیگری که موجب سقط حمل می گردد بنماید به سه الی شش ماه حبس محکوم خواهد شد.

ماده ۹۱: اگر زن حامله برای سقط جنین به طبیب و یا قابله مراجعه کند و طبیب هم عالماً عامداً مباشرت به اسقاط جنین بنماید دیه ی جنین بر عهده اوست و اگر روح در جنین دمیده باشد باید قصاص شود و اگر او را به وسایل اسقاط جنین راهنمایی کند به شش ماه تا ۳ سال حبس محکوم می شود.

قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۷۰

ماده ۴۸۷: دیه سقط جنین به ترتیب زیر است: ۱-دیه نطفه: که در رحم مستقر شده بیست دینار ۲-دیه علقه که خون بسته است چهل دینار ۳-دیه مضغه که به صورت گوشت درآمده است شصت دینار ۴-دیه جنین در مرحله ای که به صورت استخوان درآمده و هنوز گوشت نروئیده است هشتاد دینار ۵- دیه جنین که گوشت و استخوان بندی آن تمام شده و هنوز روح در آن پیدا نشده یکصد دینار.

تبصره: در مراحل فوق هیچ فرقی بین پسر و دختر نمی باشد.

۶-دیه جنین که روح در آن پیدا شده است اگر پسر باشد دیه کامل و اگر دختر باشد نصف دیه کامل.

ماده ۴۸۸: هر گاه در اثر کشتن مادر، جنین بمیرد و یا سقط شود دیه جنین در هر مرحله ای که باشد باید بر دیه مادر افزوده شود.

ماده ۴۸۹: هر گاه زنی جنین خود را سقط کند دیه آن را در مرحله ای که باشد باید بپردازد و خود از آن دیه سهمی نمی برد.

ماده ۴۹۰: هر گاه چند جنین در یک رحم باشند به عدد هر یک از آنها دیه جداگانه خواهد بود.

ماده ۴۹۱: دیه اعضا جنین و جراحات آن به نسبت دیه همان جنین است.

ماده ۴۹۲: دیه سقط جنین در موارد عمد و شبه عمد بر عهده جانی است و در موارد خطای محض بر عاقله اوست خواه، روح پیدا کرده باشد و خواه نکرده باشد.

ماده ۴۹۳: اگر در اثر جنایت چیزی از زن ساقط شود که منشأ انسان بودن آن طبق نظر پزشک متخصص ثابت نباشد دیه و ارش ندارد لکن اگر در اثر آن صدمه ای بر مادر وارد شده باشد بر حسب مورد جانی محکوم به پرداخت دیه یا ارش خواهد بود.

قانون تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده مصوب سال ۱۳۷۵:

ماده ۶۲۲: هر کس عالماً عامداً بواسطه ضرب یا اذیت و آزار زن حامله، موجب سقط جنین وی شود علاوه بر پرداخت دیه یا قصاص حسب مورد به حبس از یک تا سه سال محکوم خواهد شد.

ماده ۶۲۳: هر کس بواسطه دادن ادویه یا وسایل دیگری موجب سقط جنین زن گردد به شش ماه تا یکسال حبس محکوم می شود و اگر عالماً و عامداً زن حامله ای را دلالت به استعمال ادویه یا وسایل دیگری نماید که جنین وی سقط می گردد به حبس از ۳ تا ۶ ماه محکوم خواهد شد مگر اینکه ثابت شود این اقدام برای حفظ حیات مادر می باشد و در هر مورد حکم به پرداخت دیه مطابق مقررات مربوط داده خواهد شد.

ماده ۶۲۴: اگر طبیب یا ماما یا دارو فروش و اشخاصی که به عنوان طبابت یا مامایی یا جراحی و یا دارو فروشی اقدام می کنند وسایل سقط جنین را فراهم سازند و یا مباشرت به اسقاط سقط جنین نمایند به حبس از ۲ تا ۵ سال محکوم خواهند شد و حکم به پرداخت دیه مطابق مقررات مربوط صورت خواهد پذیرفت.

قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲:

ماده ۷۱۶: دیه سقط جنین به ترتیب زیر است: الف) نطفه ای که در رحم مستقر شده است دوم صدم دیه کامل ب) علقه که در آن جنین به صورت خون بسته در می آید چهار صدم دیه کامل پ) مضغه که در آن جنین به صورت توده گوشتی در می آید شش صدم دیه کامل ت) عظام که در آن جنین به صورت استخوان درآمده لکن هنوز گوشت روئیده نشده است هشت صدم دیه کامل ث) جنینی که گوشت و استخوان آن تمام شده ولی روح در آن دمیده نشده است یک دهم دیه کامل ج) دیه جنینی که در آن روح دمیده شده است اگر پسر باشد دیه کامل و اگر دختر باشد نصف آن و اگر مشتبه باشد سه چهارم دیه کامل.

ماده ۷۱۷: هر گاه در اثر جنایت وارده بر مادر، جنین از بین برود، علاوه بر دیه یا ارزش جنایت بر مادر، دیه جنین نیز در هر مرحله ای از رشد که باشد پرداخت می شود.

ماده ۷۱۸: هر گاه زنی جنین خود را در هر مرحله ای که باشد به عمد، شبه عمد یا خطا از بین ببرد دیه جنین حسب مورد توسط مرتکب یا عاقله پرداخت می شود.

تبصره: هر گاه جنینی که بقاء آن برای مادر خطر جانی دارد به منظور حفظ نفس مادر سقط شود، دیه ثابت نمی شود.

ماده ۷۱۹: هر گاه چند جنین در یک رحم باشد، سقط هر یک از آنها، دیه جداگانه دارد.

ماده ۷۲۰: دیه اعضا و دیگر صدمات وارد بر جنین در مرحله ای که استخوان بندی آن کامل شده ولی روح در آن دمیده نشده است به نسبت دیه جنین در این مرحله محاسبه می گردد و بعد از دمیده شدن روح، حسب جنسیت جنین، دیه محاسبه می شود و چنانچه بر اثر همان جنایت جنین از بین برود، فقط دیه جنین پرداخت می شود.

ماده ۷۲۱: هر گاه در اثر جنایت و یا صدمه چیزی از زن سقط شود که به تشخیص کارشناس مورد وثوق، منشأ انسان بودن آن ثابت نگردد، دیه و ارزش ندارد لکن اگر در اثر آن، صدمه ای بر مادر وارد گردد حسب مورد دیه یا ارزش تعیین می شود.

ماده ۳۰۶: جنایت عمدی بر جنین هر چند پس از حلول روح باشد موجب قصاص نیست در این صورت مرتکب علاوه بر پرداخت دیه، به مجازات تعزیری مقرر در کتاب پنجم تعزیرات محکوم می شود.

تبصره: اگر جنینی زنده متولد شود و دارای قابلیت ادامه حیات باشد و جنایت قبل از تولد منجر به نقص یا مرگ او پس از تولد شهود و یا نقص او پس از تولد باقی بماند قصاص ثابت است.

تعریف سقط جنین:

جرم سقط جنین نه از نظر فقهای اسلام تعریف شده و نه قانونگذار آن را تعریف کرده است و در هر مورد فقط به ذکر موضوع و مجازات آن اکتفا گردیده است. جنین بر وزن فعلیل به معنی مفعول است یعنی پوشانده شده از نظرها بوسیله ی بطون و شکم مادر و در قرآن مجید به این پوشش اشاره شده است: «الخلقکم فی بطون امهاتکم خلقاً من بعد فی ظلمات ثلاث» شما را در بطون مادرانتان آفریدیم خلقت بعد از خلقت در ظلمات و تاریکی های سه گانه (سوره ی زمر آیه ی ششم)

۱. اما از نظر اصطلاحی سقط جنین عبارت است از اقدام به خروج غیرطبیعی حمل قبل از موعد طبیعی وضع حمل

بوسیله ی مادر یا هر شخص دیگری به نحوی که حمل، قابلیت ادامه ی حیات را نداشته باشد

از جنبه ی پزشکی سقط جنین اخراج عمدی یا مصنوعی یا خروج خود به خود بار حمل قبل از موعد طبیعی می باشد.

مراحل جنین:

جنین در شکم مادر مراحل را طی می کند تا به حد کمال برسد. این مراحل در ماده ۱۹۴ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۶۱ و ماده ۴۸۷ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۰ و هم چنین در ماده ۷۱۶ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ بیان شده است که تفاوت این مواد فقط در میزان دیه در نظر گرفته شده برای سقط جنین در هر مرحله می باشد و علاوه بر این در مواد ۱۹۴ و ۴۸۷ تبصره ای اشاره کرده است که تا وقتی که روح در جنین دمیده نشده است فرقی بین پسر و دختر نمی کند در صورتی که در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ این تبصره حذف شده است.

دوران حاملگی (حیات جنینی و حیات زیستی):

با توجه به ضوابط عرفی دوران حاملگی اصولاً به دو دوره تقسیم می شود: دوره اول: از تاریخ انعقاد نطفه شروع و تا زمان حلول و نفخ روح در آن ادامه می یابد که این دوران به حیات جنین معروف است.

دوره دوم: از تاریخ حلول روح در جنین آغاز و تا زمان وضع حمل توسط زن ادامه می یابد که این دوره حیات زیستی نامیده می شود. با نگاهی به مواد ۲۰۰ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۶۱، ۴۹۳ مصوب ۱۳۷۰ و ۷۲۱ مصوب ۱۳۹۲ میتوان نتیجه گرفت که مبدأ اسقاط جنین از زمان انعقاد نطفه تا زمان ولوج روح در جنین می باشد و اگر سقط جنین بعد از دمیده شدن روح در جنین صورت بگیرد مرتکب مستحق قصاص خواهد بود.

از همین جا اختلاف قانون تعزیرات با قانون مجازات عمومی سابق ظاهر می شود چرا که قانونگذار سابق در باب سقط حمل توجهی به سوابق فقهی موضوع نداشته و از حقوق اروپایی اقتباس کرده است تا آنجا که از استعمال لغت جنین نیز خودداری نموده و همه صحبت از حمل می کند اعم از اینکه حمل در مرحله ی حیات جنینی باشد یا در مرحله ی حیات زیستی، یکسان مورد حمایت قرار داده است (پاد، ۱۳۸۳).

ارکان تشکیل دهنده جرم سقط جنین

الف) سقط جنین یا سقط حمل جرمی است مقید

در حقوق ایران تحقق جرم مستلزم باردار بودن زن است و هدف قانونگذار اساساً حمایت از دوران حاملگی در مقابل هر نوع عملی است که دوران طبیعی بارداری را مانع می شود. بنابراین سقط جنین یا سقط حمل در هر زمان اعم از اینکه در روزهای انعقاد نطفه باشد که هنوز شکل و صورتی ندارد و یا در روزهای آخر حاملگی انجام بگیرد که شکل یک انسان کامل را به خود گرفته در سقط جنین فرقی بین جنین یا حمل مشروع و یا نامشروع وجود ندارد بنابراین دیه حمل نامشروع نیز همان دیه حمل مشروع است مواد ۱۹۴ تا ۲۰۰ قانون مجازات اسلامی ۱۳۶۱ و مواد ۴۸۷ تا ۴۹۳ قانون مجازات مصوب ۱۳۷۰ شامل انواع سقط جنین عمدی و شبه عمد و خطای محض در مراحل مختلف بارداری است (گلدوزیان، ۱۳۷۸).

اخراج حمل و جنین قبل از موعد طبیعی

دوران طبیعی بارداری معمولاً در حدود ده ماه است، با انقضای زمان طبیعی بارداری طفل زنده بدنیا می آید و در حدی از رشد و تکامل است که قابل زیستن در محیط خارج از رحم مادر می باشد در مواردی چون وضع بر اثر صدمه وارده ناشی از تخلفات رانندگی (ماده ۷۱۶ ق.م.ا.ت.ج. تعزیرات ۷۵) مرتکب؛ به حبس از دو ماه تا شش ماه و پرداخت دیه در صورت مطالبه دیه از طرف مصدوم محکوم می شود. در عین حال هر گاه صدمه بدنی غیرعمدی ناشی از تخلفات رانندگی موضوع ماده ۷۱۵ قانون تعزیرات ۱۳۷۵ منتهی به سقط جنین شود مرتکب، به حبس از دو ماه تا یکسال و نیز پرداخت دیه در صورت مطالبه دیه از ناحیه مصدوم محکوم می شود.

وسایل ارتکاب جرم

در ماده ۱۸۰ قانون مجازات عمومی مصوب سال ۱۳۰۴ اشاره به ضرب یا هر نوع اذیت کرده است که باعث سقط حمل می گردد و در ماده ۹۰ قانون تعزیرات مصوب ۱۳۶۲ مقنن اشاره به دلالت به استعمال ادویه یا وسایل دیگر نموده بود در حالی که در ماده ۶۲۲ و ۶۲۳ قانون تعزیرات مصوب ۱۳۷۵ وسایل ارتکاب جرم اعم از ایراد ضرب یا هر نوع اذیت، دادن اولیه و یا وسایل دیگر می باشد.

قانونگذار با آوردن وسایل دیگر این تصور را بوجود می آورد که علاوه بر وسایل مکانیکی و شیمیایی ممکن است نوع سومی هم وجود داشته باشد مثل دویدن سریع، پریدن و... در این قبیل موارد نیز اگر قصد مجرمانه محرز گردد سقط جنین حاصل می -

شود و ظاهراً عمل منطبق بر ماه ۶۲۳ (تعزیرات ۱۳۷۵) قابل مجازات است (دکتر باد (ابراهیم) حقوق کیفری اختصاصی، ص ۷۰).

اما در مورد قصاص ذکر شده در متن ماده ۶۲۲ قانون تعزیرات (۱۳۷۵) ممکن است دارای دو حالت باشد الف) مرتکب به علت قتل مادر به قصاص نفس و به علت سقط جنین به یک تا سه سال حبس تعزیری و پرداخت دیه محکوم شود ب) مرتکب به هر علت به دلیل قتل مادر قصاص نمی شود و از جهت قتل عمد طبق ماده ۶۱۲ قانون تعزیرات مصوب ۱۳۷۵ و پرداخت دیه مادر در صورت مطالبه و به جهت سقط جنین به حبس تعزیری از یک تا سه سال و پرداخت دیه جنین محکوم می شود. هم چنین برخی به استناد عبارت قتل جنین در تبصره ۲ ماده ۳۰۲ قانون مجازات اسلامی (۱۳۷۰) بر این باورند که قانونگذار (گلدوزیان، ۱۳۷۸)

جنین دارای روح را انسان شمرده است و سلب حیات او را هم چون سلب حیات سایر انسانها قتل نامیده است. از این رو قتل عمدی جنین مانند سایر انسانها در نظر قانونگذار موجب قصاص خواهد بود (صادقی، ۱۳۸۹)؛ اما در نهایت با تصویب ماده ۳۰۶ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ سقط جنین حتی پس از ولوج روح موجب قصاص نیست.

سقط جنین به اعتبار شخصیت مرتکب:

الف) بوسيله ی افراد متخصص

از نظر شخصیت مرتکب باید بین حالتی که عمل توسط طبیب یا قابله و غیره صورت می گیرد با زمانی که عمل توسط خود زن و یا تمکین از شوهر واقع می شود تفاوت قائل شد (دکتر شامیاتی- حقوق کیفری اختصاصی جلد اول، ص ۴۲۱) این مهم در مواد ۱۸۱ و ۱۸۳ قانون مجازات عمومی مصوب ۱۳۰۴ و در ماده ۹۱ قانون تعزیرات مصوب ۱۳۶۲ و مواد ۶۲۳ و ۶۲۴ تعزیرات ۱۳۷۵ مورد نظر قرار گرفته است و تفاوت آنها در میزان مجازات و اشخاص فاعل جرم می باشد. اما با نگاهی به ماده ۱۸۱ قانون مجازات عمومی (۱۳۰۴) و ماده ۹۰ قانون تعزیرات (۱۳۶۲) با آوردن کلمه هر کس ذهن را از افراد متخصص به همه افراد عادی منصرف می کند در حالی که ماده ۱۸۳ قانون مجازات عمومی (۱۳۰۴) و ماده ۹۱ قانون تعزیرات (۱۳۶۲) و ماده ۶۲۴ قانون تعزیرات (۱۳۷۵) از افراد متخصص نام برده است نوع و میزان مجازات در هر کدام متفاوت می باشد (گلدوزیان، ۱۳۷۸).

ب) سقط جنین توسط خود زن و یا تمکین از شوهر:

مقررات ماده ۱۸۲ قانون مجازات عمومی (۱۳۰۴) در هیچ کدام از قوانین تصویب شده، مطرح نشده و تنها در تعزیرات سال ۱۳۷۵ مطرح شد که آن هم مورد تأیید شورای نگهبان قرار نگرفت و فقط در مواد ۱۹۶ قانون مجازات مصوب ۱۳۶۱ و ۴۸۹ قانون مجازات مصوب سال ۱۳۷۰ ذکر شده که در صورت سقط جنین توسط مادر، باید دیه آنرا در هر مرحله ای که باشد بپردازد بدون آنکه خود از آن سهمی ببرد. (صادقی، ۱۳۸۹).

سقط جنین در صورت ضرورت:

سقط جنین در صورت ضرورت در قسمت آخر ماده ۱۸۳ قانون مجازات عمومی (۱۳۰۴) و تبصره ماده ۷۱۸ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ مورد اشاره قرار گرفته است و در قوانین جزایی دیگر تصویب شده این موضوع مد نظر قرار نگرفته شده است و تنها یک ماده واحده در سال ۱۳۸۴ مورد تصویب قرار گرفت که تحت عنوان سقط درمانی به آن اشاره می کنیم: ماده واحده: سقط درمانی با تشخیص قطعی ۳ پزشک و تأیید پزشکی قانونی مبنی بر بیماری جنین که پس از ولادت به علت عقب ماندگی یا ناقص الخلقه بودن موجب حرج مادر است و یا بیماری مادر که با تهدید جانی توأم باشد قبل از ولوج روح با رضایت مادر مجاز می باشد و مجازات و مسئولیتی متوجه پزشک مباشر نخواهد بود متخلفین از اجراء مفاد این قانون به مجازات مقرر در قانون مجازات اسلامی محکوم خواهند شد.

نتیجه گیری:

با نگاهی به قوانین ذکر شده می فهمیم که از سال ۱۳۰۴ که اولین قوانین جزایی ایران مصوب گردیده است سقط جنین را به عنوان یک جرم قابل مجازات بیان کرده است و این جرم چه توسط خود زن یا فرد دیگری انجام بگیرد قابل مجازات است. قانونگذار با اهتمام تمام بر آن بوده است تا کلیه ی فروض سقط جنین را مورد حمایت قرار دهد و از این جرم که نوعی کشتن نفس زنده می باشد جلوگیری کند و حتی برای مراحل اولیه جنینی که از نطفه شروع می شود مجازات تعیین کرده است و وجود چند جنین در یک رحم را مستقل فرض می کند و مجازات هر یک را مجزا از دیگری می داند و خوشبختانه قانونگذار در مورد مجازات قصاص در سقط جنین کلیه ابهامات را برطرف کرد و قصاص را برای سقط جنین مجاز ندانست با این حال یک سوال اساسی که بحث برانگیز می باشد این است که چرا قانونگذار در سقط جنین دارای روح بین پسر و دختر تفاوت قائل شده است؟ امید است که در طی پژوهشهای بعدی بتوانیم به جواب منطقی برای این سوال هم برسیم.

منابع

۱. قرآن کریم
۲. یاد، ابراهیم، (۱۳۸۳). حقوق کیفری اختصاصی، جلد اول، جرایم علیه اشخاص، انتشارات دانشگاه تهران
۳. گلدوزیان، ایرج، (۱۳۷۸). حقوق جزای اختصاصی، انتشارات ماجد
۴. صادقی، محمد هادی، (۱۳۸۹). جرایم علیه اشخاص، انتشارات میزان

Comparative Study of Abortion Penalty in Islamic Penal Code

Ahad Sharifi

Master of Criminal Law and Criminology

Abstract

Abortion is one of the issues that different societies are suffering from it and our country Iran is not also an exception. By looking at Islamic Penal Code enacted from the beginning till now, it has been considered by the legislature and has been criminalized, and the only difference is in the type and extent of the abortion punishment under these enacted laws. In this study, it is tried to find out the type and extent of the punishment from the beginning till now by bringing the text of the laws and adapting them together.

Keywords: Punishment, Fetus, Spirit, Ensoulment, Therapeutic Abortion

---